

Olsztyn, 24 sierpnia 2020 r.

Stanowisko Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kadry Kierowniczej Oświaty ws. organizacji początku roku szkolnego 2020/21, wobec stanu epidemii COVID-19.

Szanowny Panie: Prezesie Rady Ministrów.

Szanowni Państwo: Ministrze Edukacji Narodowej, Ministrze Zdrowia, Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Posłowie, Senatorowie. Samorządowcy. Rodzice, rodziny nauczycieli i opiekunów dzieci. Media.

Na tydzień przed terminem rozpoczęcia zajęć dydaktycznych roku szkolnego 2020-2021, my – dyrektorzy szkół, nauczyciele – liderzy, działacze oświatowi, **zwracamy się do Państwa z apelem o zmianę postępowania państwa w celu zapewnienia bezpiecznego powrotu dzieci do szkół i przedszkoli.**

Jako kadra kierownicza oświaty, specjaliści kształceni w duchu planowego działania, przewidywania zagrożeń dla naszych podopiecznych, przygotowani na sytuacje kryzysowe, z niepokojem obserwujemy brak inicjatywy państwa, sprawiający, że ponad 4,5 miliona polskich dzieci może wkrótce stać się uczestnikami ryzykownego eksperymentu – nieprzemyślanego, źle zaplanowanego powrotu uczniów do szkół, w czasie epidemii COVID-19, co zmierza do jesienno „lockdownu”, odebrania uczniom szansy na w miarę normalną edukację do końca bieżącego roku.

Prosimy wszystkich, od których zależy decyzja o sposobie rozpoczęcia zajęć nowego roku szkolnego, o rozważenie jej uwarunkowań. Zadajemy publicznie pytania, jakie w takiej sytuacji powinien sobie zadać człowiek odpowiedzialny za kształcenie i bezpieczeństwo uczniów. Rekomendujemy niezbędne i pilne działania w celu naprawy sytuacji. Poniższy wykaz stanie się dla nas wszystkich poważnym oskarżeniem, lecz także szansą na przemyślenie dalszego postępowania.

Zarzucaamy resortowi edukacji i zdrowia, Rządowi RP:

- **Nieuwzględnienie stanowisk i badań polskich naukowców**, w tym m.in. Polskiej Akademii Nauk, Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Uniwersytetu Warszawskiego (ICM), w sprawie prognoz i zaleceń wobec edukacji od września 2020 r. Mówią one wyraźnie, że rozpoczęcie roku szkolnego polegające na beztróskim powrocie wszystkich uczniów do szkół i niezaostrożeniu procedur bezpieczeństwa zaowocuje gwałtownym wzrostem liczby zachorowań. Może dziś sytuacja byłaby lepsza, lecz nie jest - po wakacyjnym rozluźnieniu zasad bezpieczeństwa.
- **Zaniedbanie przygotowań platformy edukacji zdalnej**, koniecznej w sytuacji zamykania szkół wskutek pojawienia się zakażeń kadry i uczniów. Nie zrobiono w tej sprawie nic.
- **Niepodjęcie prac nad dostosowaniem podstaw programowych** przedmiotów szkolnych do wyzwań współczesności oraz sytuacji w jakiej się znaleźliśmy po wybuchu epidemii. Podstawy programowe były powszechnie krytykowane już w ubiegłych latach za przeładowanie treściami, chaotyczność. Dziś to przeładowanie oznacza całkowitą niemożliwość realizacji w sytuacji utrudnionego kształcenia w szkołach i domach.
- **Brak konstruktywnego przywództwa i strategii edukacji**. Kadra kierownicza i nauczyciele są pozbawieni partnerskiego wsparcia, zdemotywowani, rodzice są niedoinformowani i pełni obaw. Brakuje jakiegokolwiek strategii edukacji w krótkim i długim zakresie. Wszystkie

wymienione wyżej zaniechania, zaniedbania można było naprawić latem, a nawet wiosną. Nie podjęto jednak żadnych konsultacji społecznych, zdecydowano pośpiesznie i apodyktycznie. Przede wszystkim działania (a raczej ich brak) nie zostały objęte żadnym upubliczonym harmonogramem. Przykładem jest ostatnie ogłoszenie o możliwości uzyskania z MEN środków odkażających. Żaden odpowiedzialny dyrektor czy samorząd nie czekał na to do końca sierpnia.

- **Pozostawienie szkół i ich kadry samotnymi**, wobec braku planu działań, braku środków przeznaczonych na chociażby podział klas na grupy, tak jak to się czyni w innych państwach Europy. Nauczyciele pytają nas, czy zapewnimy im podstawowe środki BHP – ochronę osobistą, regularne badania na obecność wirusów. Czy powstał plan zapewnienia takiej opieki nad nauczycielami, i – tym samym – nad dziećmi i ich rodzinami? Czy nauczyciele będą regularnie badani?

Wobec powyższych, poważnych oskarżeń, rekomendujemy natychmiastowe działania:

- **Wysłuchanie opinii polskich naukowców oraz nas – kadry kierowniczej oświaty.** Proponujemy plan działań na wrzesień 2020 r., polegający na:
 - a) przyjęciu od 1 września br. do szkół dzieci do grup przedszkolnych (tzw zerówek) oraz klas 1-3. I tylko tych dzieci – na okres około 2 tygodni.** Ma to zapewnić bezpieczny dystans społeczny z wykorzystaniem bazy całej szkoły oraz sugerowaną przez naukowców kwarantannę powakacyjną dzieci starszych.
 - b) Powrocie klas 4-8 dopiero po ww. kwarantannie – w drugiej połowie września.** Wcześniej – zalecamy tym uczniom edukację zdalną i konsultacje w szkole.
 - c) zapewnieniu rodzinom dzieci klas 4-8 zasiłków na ww. czas** do powrotu do szkoły.
- **Natychmiastowe podjęcie (całkowicie już spóźnionych) działań w celu zmiany nierealistycznych podstaw programowych – z uwzględnieniem konsultacji społecznych na szeroką skalę.** Zajmie to kilka miesięcy.
- **Podział klas na mniejsze grupy** oraz wprowadzenie - w miarę możliwości zasady spotykania uczniów z tylko jednym nauczycielem. Na to muszą się znaleźć środki. Wobec oburżającej rozrzutności Państwa - rządzących - w innych sferach, nie widzimy usprawiedliwienia dla zaniechań w tak ważnej dziedzinie jak edukacja przyszłych pokoleń.
- **Naprawę nierealistycznych i chaotycznych wytycznych** sanitarno-organizacyjnych. W jednej szkole podstawowej obowiązują inne licznosci i zagęszczenie klas/grup dla przedszkola i szkoły. Dzieci z grupy przedszkolnej, po przejściu do 1. klasy nagle zostają objęte innymi normami. Powierzchnie klas i sal nie spełniają żadnej wyznaczonej normy. Owocuje to koniecznością **selekcji dzieci do przedszkoli i nieuniknionych konfliktów.**
- **Wprowadzenie autonomii decydowania o poszczególnych przypadkach dzieci i ich rodziców oraz wobec całych szkół i klas.** Przykładem niech będzie potrzeba umożliwienia rodzicom samodzielnej edukacji w domu, gdy rodzice są w stanie podjąć taki wysiłek – we współpracy ze szkołą. Uniemożliwianie im tego jest niedemokratyczne i czasem nieludzkie, np. wobec szczególnych potrzeb społecznych czy słabego zdrowia i narażenia dziecka na zakażenie w szkole. Ważny przykład potrzeb to konieczne **podejmowanie edukacji zdalnej decyzją dyrektora, bez potrzeby konsultowania poza szkołą.**
- **Pilne zapewnienie szkołom sprzętu do transmisji lekcji:** kamer, mikrofonów, modemów, kont internetowych. Nadchodzą liczne zamknięcia szkół w obliczu zakażeń, odnosimy wrażenie całkowitej niefrasobliwości systemu edukacji wobec tego zjawiska.
- **Pilny powrót do prac nad nowoczesną i wydajną platformą edukacji zdalnej.** Padały takie obietnice – nie pozostało po nich nic.
- **Zapewnienie wsparcia psychologicznego i społecznego uczniów.** Tymczasem brak środków na zajęcia dodatkowe i wsparcie. Jednocześnie w lutym br. ogłoszono że Polska zajęła drugie, niechlubne miejsce w liczbie samobójstw dzieci i młodzieży w Europie. Retorycznym jest pytanie – czy dziś ta sytuacja uległa poprawie.

- **Konieczne i niezbędne zapewnienie „gorącej linii” szkoły z Sanepidem.** W sprawie decyzji o zmianie sposobu pracy szkoły w wypadku zakażeń szkoła musi działać natychmiast. Tymczasem odnotowujemy utrudniony kontakt z przepracowanymi urzędnikami.

Są to poważne zarzuty i istotne oczekiwania. Musiały paść, ponieważ tego wymaga od nas odpowiedzialność za edukację i dobrostan dzieci i młodzieży. Apelujemy niniejszym do sumień i wyobraźni, o skierowanie wysiłków Państwa na wsparcie dzieci i młodzieży, ich rodzin w taki sposób, aby mogły uzyskać warunki do dobrej i bezpiecznej edukacji. Musimy być świadomi ryzyka wznowienia epidemii, z całą odpowiedzialnością odradzamy dalsze zaniechania państwa.

Stoimy na stanowisku, że dzieci powinny wrócić do przedszkoli i szkół najszybciej, jak to jest możliwe. Lecz tylko na wyżej wymienionych zasadach. Podzielamy wspólne marzenie powrotu do normalności sprzed epidemii. Wspólnie zdecydujemy mądrze, jak do tego dojść.

Pozostajemy do dyspozycji, z poważaniem:

Ponad 6 000 członków Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kadry Kierowniczej Oświaty.

Zarząd OSKKO

Kontakt:

tel. 513 057 830 email: oskko@oskko.edu.pl

marek.plesniar@oskko.edu.pl

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty (OSKKO)

ul. Żniwna 58, 10-811, Olsztyn, www.oskko.edu.pl email: oskko@oskko.edu.pl